PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Lautapelien vahvuus ja valtti on siinä, että pelaaminen on sosiaalinen tapahtuma. **PUHEENJOHTAJA RIIA SANDSTRÖM, SUOMEN LELUYHDISTYS**

03.12.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 9.01
ja laskee kello 15.19
Oulussa kello 9.55
ja laskee kello 14.20

Päivän sana

3.12. Ja ihmisjoukko, joka kulki hänen edellään ja perässään, huusi: ”Hoosianna, Daavidin Poika! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!” Matt. 21:9
4.12. Lähtekää, menkää ulos porteista, valmistakaa tie kansalle, valmistakaa, tasoittakaa valtatie, raivatkaa pois kivet, kohottakaa lippu merkiksi kansoille! Jes. 62:10

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Meri, Vellamo
Huomenna tiistaina: Airi, Aira

Mietelause

Myös silloin. kun asiamme menestyvät ja sujuvat mielemme mukaan, meidän on tarkoin kartettava ylimielisyyttä, pöyhkeyttä ja kopeutta.
Cicero

Tervetuloa juhlimaan 50-vuotispäivääni
Kultamunakas-brunssin merkeissä tiistaina 18.12.2012 kello 9.00 - 12.00
Munakuntaan,
os. Piispanristintie 8, Piispanristi
Jan Lähde

Ilmoitathan tulostasi 12.12.2012 mennessä Sari Kreus p. 040 672 4601

Mahdolliset huomionosoitukset pyydetään ohjaamaan Förbundet De Utvecklingsstördas Väl tilille IBAN: FI24 4055 5452 3514 01, BIC: HELSFIHH.
Viite: Jan Lähde 50 v.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

JUSSI PARTANEN

Angry Birds Action Game tuli kauppoihin tänä keväänä. Tuoteperhe on kasvanut. Ensi vuonna julkaistaan Angry Birds -petankki, -Yatzy ja -lautapelejä, Tacticin markkinointipäällikkö Jemina Heljakka kertoo.

Vihaiset linnut hyödyttävät myös lautapelivalmistajaa

Suomalaisvalmistajien mukaan lautapelaaminen on voimissaan. Porin Karjarannassa valmistuu neljä miljoonaa peliä vuodessa.

PORI (MT)
Kännykällä, tietokoneella tai konsolilla pelaaminen ei ole pannut lautapelejä päiviltä.

Erilaiset pelit tukevat toisiaan: esimerkiksi mobiilipelinä suosioon noussut Angry Birds myy nyt lautapelinäkin. Nuoret ovat löytäneet lautapelit osin mobiilipelien kautta.

Nelostuote-konserniin kuuluvan pelinvalmistajan Tacticin liikevaihto oli viime vuonna 20 miljoonaa euroa.

”Liikevaihto on nyt aika hyvässä kasvussa, odotamme ainakin 30 prosentin kasvua. Se on paljon Angry Birds -peliemme ansiota”, markkinointipäällikkö **Jemina Heljakka** kertoo.

Kilpailua ajasta

Lautapelejä verrataan usein pc- ja konsolipeleihin. Heljakka ei vertaisi, sillä pelaamisen muodot ovat kovin erilaisia. ”Yhteistä on vain peli-sana.”

Heljakan mukaan kirja on lautapelille kilpailija siinä missä konsoli- tai tietokonepelikin: kaikki kilpailevat kuluttajan ajasta.

Pelikonsoleita ja kotitietokoneita on myyty 1980-luvun vaihteesta lähtien. Siinä missä videopelaaminen vaati aiemmin isoja investointeja laitteisiin, nyt pelin lataaminen kännykkään on halpaa.

”Toki kilpailua mobiilipelien kanssa on, mutta pelit ovat hengeltään erilaisia”, tuoteryhmäjohtaja **Jenni Jalava** Martinexilta kertoo.

”Lautapelien vahvuus ja valtti on siinä, että pelaaminen on sosiaalinen tapahtuma”, Suomen Leluyhdistyksen puheenjohtaja **Riia Sandström** sanoo.

Paljon ideoita

Tacticin tarina alkoi Porissa, Jemina Heljakan isoisän **Aarne Heljakan** autotallissa vuonna 1967. Kaikki lähti Kimblestä.

Perheyritys ja klassikkopeli täyttävät tänä vuonna molemmat 45 vuotta. Kimble myy edelleen hyvin, vaikka se on säilynyt samanlaisena vuosien ajan.

Jotkut ideat siis kantavat pitkälle, ja sellaisia Tactic etsii. Se saa viikossa useita peli-ideoita pelikehittäjiltä. Jemina Heljakan mukaan ideat käydään tarkkaan läpi.

”Monesti peli on jo olemassa, vaikka kehittäjä ei tietäisi siitä. On vaikea on keksiä täysin uutta peliä.”

Mukaan lelumaailmaan

Tactic on tehnyt myös kokeiluja interaktiivisen pelilaudan ja sovellusten kanssa. Aika ei ollut tuolloin vielä kypsä niille: asiakkaat eivät innostuneet.

Tulevaisuudessa yhtiö keskittyy enimmäkseen perinteisiin peleihin.

”Emme ole lähteneet tekemään vaativia, raskaita, mutkikkailla säännöillä varustettuja pelejä. Olemme parempia tekemään party-pelejä, joiden tarkoitus on tuoda mukavaa yhdessäoloa”, Heljakka kertoo.

Tactic lähtee myös lelumaailmaan. Richard Scarryn Touhulan ympärille rakennetaan ensi kertaa laaja tuoteperhe, johon tulee pelien ja lelujen lisäksi myös sisustustuotteita.

Neljäs laajennus

Nelostuotteen ensimmäinen pelitehdas perustettiin Noormarkkuun. Poriin Tactic palasi 90-luvun alussa. Karjarannan tehdasta on sen jälkeen laajennettu tiuhaan tahtiin.

Nyt meneillään on yhtiön historian neljäs laajennus. Se tuo kesään mennessä 5 000 uutta neliömetriä tuotanto- ja toimistotilaa. Nyt Nelostuotteella on noin 10 000 neliön tilat.

Tuotannon lisäys palvelee kasvua ulkomailla.

Kesäpeleistä tasapainoa

Jouluun valmistaudutaan tehtaalla alkuvuodesta lähtien. Nyt töitä tehdään monessa vuorossa. Valtavassa varastossa odottaa yli miljoona lautapeliä.

Kesäpelit ovat tasapainottaneet pelivalmistajan vuotta. Ennen myynti painottui raskaasti loppuvuoteen: joulun alla tehtiin 90 prosenttia vuoden myynnistä.

Keväällä julkaistu Angry Birds Action Game oli kesän suosikki. Mölkky on lähtenyt maailmalla, etenkin Ranskassa, nousukiitoon.

Porilaista väriäkin kansainvälisen yrityksen toiminnasta löytää, jos sitä osaa etsiä. Esimerkiksi jääkiekkojoukkue Porin Ässien puolustaja **Tommi Taimi** komeilee Choco-pelikklassikon pakkauksessa kolmevuotiaana.

PAULA TAIPALE

YRITYS

Alias merkittävin vientituote

Tactic kuuluu Nelostuote-konserniin.
Yhtiö julkaisee noin 50 uutta peliä vuodessa.
Tactic vie pelejään 50 maahan. Vienti tuo 70 prosenttia yhtiön liikevaihdosta.
Tytäryhtiöt Tacticilla on Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Alankomaissa, Ranskassa, Britanniassa ja Puolassa.
Lisäksi uusi tytäryhtiö avattiin juuri Yhdysvaltoihin.
Omat varastot Tacticilla on Alankomaissa ja Ranskassa.
Tuotannosta yli 90 prosenttia tehdään Suomessa, Porin tehtaalla.
Pelejä tehdään vuodessa noin neljä miljoonaa kappaletta. Porissa varastossa on yli miljoona peliä.
Työntekijöitä on tytäryhtiöt mukaan lukien 180, Porissa 130.
Eniten valmistetaan Alias-sananselityspeliä.

Suomessa toimii kaksi tehdasta

Kotimaan lautapelimarkkinoiden kooksi on arvioitu 200 miljoonaa euroa, Suomen Leluyhdistyksen puheenjohtaja **Riia Sandström** kertoo.

Alan koosta ei ole olemassa tilastoja.

Suomen Leluyhdistys kokoaa lelujen valmistajat, tukkukauppiaat, kauppiaat, maahantuojat ja agentuurit. Jäseniä on noin 40, ja kymmenkunnalla maahantuojalla on lautapelejä valikoimissaan.

Pelejä suunnittelevia firmoja on Suomessa useita. Ne kuitenkin valmistavat pelinsä muualla.

Nelostuotteen Tacticin lisäksi Suomen toinen lautapelitehdas on Martinexin pelimerkki Pelikon tehdas Raisiossa.

Peliko valmistaa Suomessa ja Ruotsissa

Peliko julkaisee kymmenkunta uutta peliä vuodessa, tuoteryhmäjohtaja **Jenni Jalava** Martinexilta kertoo.

Martinex osti Pelikon vuonna 2003 ja siirsi Lohjalla 90-luvulla auenneen tehtaan 2009 Raisioon. Työntekijöitä Martinexilla on noin 40.

Peleistä 95 prosenttia on tehty Suomessa tai Ruotsissa. ”Meilläkin on muutamia pelejä, jotka ovat niin muovisia, että ne tulevat Kaukoidästä”, Jalava kertoo.

Suomessa valmistuksesta on 70 ja Ruotsissa 30 prosenttia. Suomessa tehdään esimerkiksi palapelit, Pekka-pelikortit ja Afrikan tähti. Vientiä Martinexilla on Ruotsin lisäksi muihin Pohjoismaihin, Englantiin ja Japaniin.

PAULA TAIPALE

Maalla on mukavaa -pelin suomenkielinen versio palasi valmistukseen runsaan kysynnän takia. Osa puupeleistä valmistetaan Lahdessa. Tuoterengas hankkii niitä varten suomalaista puuta. Osa tulee Kiinasta.

LAUTAPELIT

Uutta pelikulttuuria 2000-luvulla

Suomessa on 2000-luvulla syntynyt erityinen lautapelikulttuuri niin sanottujen uusien lautapelien ympärille.
Taustalla ovat saksalaistyyppiset pelit, joita alettiin kehittää, kun lautapelien pelättiin 1990-luvulla katoavan markkinoilta videopelaamisen yleistyessä rajusti.
Uusia lautapelejä harrastavat usein nuoret aikuiset, joiden pelaajatausta on video- tai roolipeleissä. Peleissä menestyy taidoilla, ei onnella.
Suomeen uudet lautapelit tulivat 2000-luvun alussa. Käänteentekevänä pidetään Lautapelit.fin markkinoille tuomaa Carcassonnen suomenkielistä versiota.
Suomeen alettiin perustaa pelikerhoja, ja pelien maahantuonnista ja suomeksi julkaisemisesta tuli kannattavaa.
2004 perustettiin Suomen Lautapeliseura ry, joka järjestää pelitapahtumia ja tukee kerhojen perustamista. Suomessa on 11 kerhoa isoissa kaupungeissa.
Markkinoille on tullut useita suomalaisten suunnittelemia pelejä. 2010 perustettiin Suomen lautapelikehittäjien yhdistys.
Lähde: Pelitutkimuksen vuosikirja 2010, Jussi Keskitalon Katsaus uuteen lautapelikulttuuriin Suomessa 2000-luvulla

LUKENUT MIES

Ja kuolema kolokutti

Talvisodassa syntyi paljon sankarivainajia ja tehtiin sankaritekoja. Yksittäisiä sankareita everstitasosta alaspäin on jäänyt kansakunnan muistiin vähemmän.

Jatkosodasta sankareita on muistissa paljon. Lähes pari sataa heistä rekisteröitiin Mannerheimin ritareiksi. Moni vastaava jäi palkitsematta.

Talvisodan kenttäsankareista muistetaan ennen muuta kolme. Taitavan propagandistin Erkki Palolammen Kollaa kestää ikuisti Valkoisen kuoleman eli tarkka-ampuja Simo Häyhän, josta hiljattain nähtiin ohjelma televisiossa.

Toinen Palolammen Laatokan Karjalan sankari oli Marokon kauhu, luutnantti Aarne Juutilainen, josta on tehty myös oma kirja.

Kolmantena kollaalaisena supersankarina olisi juhlittu olympiavoimistelija Martti Uosikkista, mutta hän kaatui sodan lopussa.

Kannaksella taistellut Einar Schadewitz (1917–1981) sen sijaan muistetaan. Pienikokoinen savolainen alikersantti kiipesi Summan läpimurtotaistelussa vihollisen tankin päälle, koputti käsikranaatilla luukkua ja huusi: ”Avvoo iivana, tiällä kuolema kolokuttaa!”

Hämmentynyt punasotilas avasi luukun. Kranaatti sisään ja selvä peli.

Tuskin Schadewitz todellisuudessa ehti tilanteessa vitsailla. Mutta sutkaus jäi elämään ja levisi muun muassa postikorttiversioina salamana läpi maan mielialoja virkistämään.

Jatkosota unohti vanhat sankarit ja uudet aseet. Marokon kauhu palveli aivan tavallisena joukkueenjohtajana, mutta sotamies Eero Seppänen ampui panssarikauhulla viisi tankkia yhteen läjään.

Vanhoista sankareista Einar Schadewitz jatkoi anttirokkamaiseen tyyliin, tuotti alituista tuhoa viholliselle ja sai ansaitusti Mannerheim-ristin.

Sodan lopussa Schadewitzilla oli kosolti onnea. Hän haavoittui ennen Äyräpään itsemurhataisteluita, vaikka ehtikin vielä mukaan Vuosalmelle.

Sotakirjailija **Ville Kaarnakarin** kirjanen on leppoisa kuvaus juvalaisesta maalaispojasta, joka löysi armeijasta elämäntehtävän.

Uransa loppuvaiheet Schadewitz palveli Haminassa kouluttajana ja vihdoin satamassa panemassa juopuneita merimiehiä järjestykseen.

PEKKA ALAROTU

Ville Kaarnakari: Kuolema kolkuttaa. Mannerheim-ristin ritari Einar Schadewitz. 192 sivua. Gummerus.

Kolme kilpailee parhaan leipäkaupan tittelistä

Valinnassa painavat muun muassa tuotteiden tuoreus, valikoiman monipuolisuus ja leipäosaston siisteys.

Suomen Leipuriliiton järjestämän vuoden 2013 leipäkauppa -kilpailun finaaliin on valittu K-supermarket Yliveto Vantaalta, K-supermarket Revontori Haukiputaalta ja S-market Myllykeskus Lappeenrannasta.

Vuoden leipäkaupan valinnassa vuorottelee kaksi sarjaa.

Joka toinen vuosi kilpailussa ovat mukana hypermarketit ja tavaratalot ja joka toinen vuosi näitä pienemmät päivittäistavarakaupat.

Vuoden 2013 leipäkauppa valitaan pienempien päivittäistavarakauppojen sarjassa.

Tammikuussa loppukilpailuraati käy arvioimassa finalistit ennalta ilmoittamattomana aikana. Voittaja julkistetaan helmikuussa.

Valinnassa painavat tuotteiden tuoreus, valikoiman monipuolisuus, paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten leipomoiden tuotteiden saatavuus, leipäosaston siisteys ja järjestys sekä leipäosaston henkilökunnan asiantuntemus ja palvelualttius.

Raati kiinnittää huomiota myös tuotteiden esillepanoon, leipäosaston omaleimaisuuteen sekä erityisruokavaliotuotteiden saatavuuteen.

MT